

Foretræde i Folketingets Trafikudvalg 13. oktober 2005

Motorvej over Gudenådal

Motorvejen berører fredede områder, §3 beskyttet natur og EU-habitatområde

Motorvejen vil krydse Gudenåen på en 25 m høj og ca. 1.500 m lang dalbro.

Området er fredet efter naturbeskyttelsesloven. Fredningens formål er at styrke den rekreative udnyttelse og bevare tilstanden i området. Gudenådalene er et af de mest enestående landskaber i Danmark.

EU har fundet naturen ved Silkeborg beskyttelsesværdig. En række naturtyper og arter findes og lever her. Området indgår i det europæiske netværk af sårbare naturområder NATURA 2000. Derfor har vi et internationalt ansvar for at gennemføre en effektiv naturbeskyttelse i området.

Ud over selve Gudenåen vil linieføringen komme meget tæt på en vældmose, som er en sjælden naturtype i Danmark og prioriteret naturtype efter Habitatdirektivet.

En af de EU-beskyttede arter, som kan blive berørt af motorvejen er damflagermus, som har sit jagtterræn i området hvor linieføringen krydser, med risiko for kollision med broen under jagt.

Desuden vil anlæggelsen af motorvejen have skadelige virkninger på markfirben, som er anden strengt EU-beskyttet art.

Generelt lever vurderingen af konsekvenserne for de EU-beskyttede arter og naturtyper efter DN's mening ikke op til EU's krav, idet Vejdirektoratet ikke uden rimelig videnskabelig tvivl udelukker, at motorvejen vil kunne påvirke de arter eller naturtyper negativt, som EU ellers har givet Danmark ansvaret for at beskytte.

Trafik bidrager til opsplitningen af naturområder

Hovedproblemet for den danske natur er ifølge det såkaldte Wilhjelmudvalg at den er for opsplittet og at der er for lidt af den.

En rapport fra det europæiske miljøagentur fra 2001 viser, at Danmark er et af de lande i Europa, hvor flest naturområder er påvirket af trafik anlæg. Selv Holland, som har tre gange Danmarks befolkningstæthed, har flere større naturområder, som ikke er fragmenteret af trafik anlæg. I Danmark er 80% af alle beskyttede naturområder på under 8 ha. Fragmentering betyder, at levesteder for dyr og planter isoleres, og at bestandene bliver mere sårbare overfor påvirkninger udefra.

Selv om motorvejen anlægges på en højbro, vil motorvejen fragmentere det store sammenhængende naturområde Gudenådalene og dermed gøre nogle af arterne mere udsatte.

Gudenådalens rekreative værdier bliver forringet

Gentagne undersøgelser af danskernes ønsker til naturen viser at den enkeltkvalitet som flest mennesker lægger vægt på er "Stilhed".

En motorvej på tværs af Gudenådalens betyder også, at et stort, sammenhængende område uden forstyrrende vejstøj bliver påvirket. Selv om der bliver opstillet støjskærme ved passage af Gudenådalens, vil den naturoplevelse Gudenåen giver i dag, med sin naturlige stilhed blive ødelagt.

Man skal ned på mindst 45 dB før man kan forvente, at stort set ingen vil føle sig generet af vejtrafikstøj og ned på 35 eller 40 dB før besøgende vil kunne nyde områdets naturlige lyde uden at blive forstyrret. Et nyt EU-direktiv om ekstern støj lægger op til at der udlægges stilleområder uden forstyrrende støj med mulighed for at opleve den naturlige stilhed. Er motorvejsbroen over Gudenådalens først bygget vil området for bestandig miste sin værdi som et stilleområde.

Selv om de vejledende støjgrænser på 50 dB bliver overholdt med støjskærmen, vil området miste meget af sin rekreative værdi, idet naturens lyde overdøves, og følelsen af ro og afstresning forstyrres i væsentlig grad.

Det er betænkeligt, at Danmark bygger motorvejsbroen igennem et af Danmarks mest enestående og stille naturområder på et tidspunkt, hvor EU beder medlemslandene om at udpege stilleområder jf. EU direktivet om ekstern støj.

Det mener DN

- Her er tale om et sted i Danmark, hvor der er så enestående vigtig og flot natur og så smukt et landskab, at der ikke er plads til en motorvej.
- Vejdirektoratets konsekvensvurderinger skal som minimum opfylde EU's og habitatdirektivets krav.
- Gudenådalens bør forblive et dansk rekreativt stille-område

Det mente Statsministeren

I nogle år har jeg hver sommer padlet i kano på Gudenåen og på svenske søer med mine børn. Der er simpelthen intet, der i den grad er sundt for øjet og godt for sjælen som at glide ned ad strømmen i Gudenådalens enge eller at sejle rundt i et svensk sølandskab, langt fra verdens støj og eet med naturen. Og jeg bliver virkelig harm ved tanken om, at sådanne naturområder kunne blive ødelagt af vandforurening, trafikantlægg eller andet af industrisamfundets frembringer.

Anders Fogh Rasmussen, 1993